

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number:D0088

NWSA-FINE ARTS

Received: November 2011

Accepted: April 2012

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Pınar Alço

Selçuk Bilgin

Gazi University

pinarryilmaz@gmail.com

Ankara-Turkey

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Bu araştırma, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 3. Sınıf I. ve II. Öğretim öğrencilerinin piyano eğitimindeki başarı durumlarını olumlu veya olumsuz etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla taşımaktadır. Bu araştırma, betimsel bir araştırma olup, kaynak tarama ve anket veri toplama araçları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Anket ile elde edilen veriler gruplandırılıp, nicelleştirilmiştir. Bu verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistik yöntem ve tekniklere başvurulmasının yanında merkezi dağılım ölçülerinin yan dağılımları olarak frekans, yüzdelik ve oranların ortalamasından yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre piyano eğitiminde karşılaşılan problemler, değerlendirmeye katılan tüm öğrenciler tarafından vurgulanmış; problemlerine neden olan unsurlar belirlenmiş ve konuya ilişkin gerekli görülen çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 3. Sınıf I. ve II. Öğretim öğrencilerinin üç yıllık piyano eğitimindeki başarı durumlarının öğretim çeşidine göre farklılık gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Öğretmenliği, Çalgı Eğitimi, Piyano, Piyano Eğitimi

THE THIRD CLASS STUDENTS AT PIANO IN MUSIC EDUCATION DEPARTMENT

ABSTRACT

This research has aimed at determining the factors affecting the success position of the students in the piano education negatively or positively at Inonu University Education Faculty Music Education Department. This research was a descriptive study and it was obtained by means of questionnaire and benefit from the sources techniques. In this study, the data were obtained from some data collecting tools such as questionnaire, benefit from the sources techniques and documents. Afterwards, the data were grouped and quantized. In the analysis of these data, frequency, percentage and the average of ratio as side distribution of central distribution measures as well as the application for descriptive statics methods and techniques. According to the data obtained, the problems which were faced in the piano education were emphasized the lecturer and all of the students attending the evaluation. The factors which gave rise to the problems were determined and the solution proposals that were needed in relation to this topic were done. According to the results of this study the success positions of the third class students at piano education of Inonu University Education Faculty Music Education Department have been seen differences between the first and the second schoolteaching students.

Keywords: Music, Music Teaching, Music Instrument Education, Piano, Piano Education

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İnsanın bireyselliğini tamamlama gayretinde ve kendini her defasında aşma isteğinde olması, sanatı yaratmasının göstergesidir. Sanat, bize her gün önünden geçip, her gün yaşayıp da fark etmediğimiz, varlığını düşünmediğimiz şeyleri fark ettirir.

"Sanat denen şey, duyma - düşünme ve yaşamın şiirselliği içinde yeryüzünü mesken edinme uğraşında 'dünyalar' kurmanın bir yoludur. Dolayısıyla insanı aklın üst düzeylerine yükseltebilecek belki de tek alandır" (Nalbantoğlu, 1995: 35).

Sanat; içinde doğduğu kültürün yaşamasını, işlenmesini, kültürler arası ilişkiyi ve iletişimi sağlayan kapsamlı bir araç ve aynı zamanda önemli bir eğitim alanıdır.

"Sanat eğitimi, bireylerin duyu ve düşüncelerini biçimlendirme de, yeteneklerini ve yaratıcılık güçlerini estetik bir düzeye ulaştırmak amacıyla yapılan eğitim sürecidir" (Boydaş, 1997: 169)

"Güzel sanatlar eğitimi, yetişmekte olan kuşakları her alanda yaratıcılığa yönelten, onlardaki bilişsel gelişimin yanı sıra duyu duyum ve duyarlılığın da eğitimine yer veren bir bütüncül eğitimidir" (Tanrıverdi, 1997; 21).

Güzel sanatlar eğitiminin önemli bir dalını da müzik eğitimi oluşturur. "Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak müziksel davranışlar kazandırma, ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme sürecidir" (Uçan, 1997: 30).

"Müzik eğitimi; sanat duygusu ve duygusu, meslek uğraşısı gibi temel vazgeçilmezlerle bireysel varoluşu hazırlayan önemli bir etmendir" (Kıvrak, 2003: 209).

Müzik eğitimi sürecinde; öğrencilerin sesini kullanma becerisini, müzikal işitme ve ritim duygusunu geliştirmek, müziksel bilgisini geliştirmek, öğrencinin ilgi ve yeteneklerini keşfetmesini sağlayarak kendine olan güvenini pekiştirmek ve onlara müzik zevki aşılacak amaçlanmaktadır.

Müzik eğitimi; genelden özele doğru "genel müzik eğitimi", "özengen (amatör) müzik eğitimi" ve "mesleki müzik eğitimi" olmak üzere üç ana türe ayrılır. Genel müzik eğitimi; özengen ve mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturmaktadır ve her yaşta, her aşamada olan her bireye yönelik bir müzik eğitimini kapsar. Özengen müzik eğitimi; müziğe amatörce istekli kişilere, mesleki müzik eğitimi ise müzik alanının bütününü veya bir dalını kendisine meslek olarak seçen ve konu alanı olacak kişilere yöneliktir (Uçan, 1997: 30-33).

Mesleki müzik eğitiminin bir dalı olan müzik öğretmenliği eğitimi, Türkiye'de müzik eğitimi alanında gittikçe daha çok önem kazanan kavram ve uygulamalarından biridir. Türkiye'nin gerçekleri ve çağdaş müzik eğitiminin gerekleri doğrultusunda, yeterli sayıda ve nitelikte müzik öğretmeni yetiştirmek gerekmektedir (Uçan, 1997: 175).

1.1. Müzik Öğretmenliği (Music Teaching)

Uçan'a (1997: 185) göre örgün müzik eğitiminin en temel ve en etkin öğelerinden biri olan müzik öğretmeni; öğrenciye belirli müziksel davranışlar kazandırmak veya öğrencide belirli müziksel davranış değişikliği oluşturmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük çerçevesindeki görevlerin üstesinden gelebilmek için belirli ortamlarda belirli etkileşimlerle kazanılan belirli niteliklere sahip olmak zorundadır.

Müzik eğitimciliği nitelikleri; belli yerlerde, belli ortamlarda, düzenli-planlı-yöntemli etkileşimlerle kazandırılması gerektiği için müzik eğitimcilerinin örgün eğitim yoluyla yetiştirilmeleri gerekir. Bu da kuşkusuz, belli kurumlarda, belli nitelikleri olan elemanlarca yürütülen, belli programlarla gerçekleştirilebilir (Bilgin, 1998: 23).

Eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümlerinde müzik öğretmeni adayları, genel bilgi, müzik bilgisi ve öğretmenlik bilgisi olmak üzere üç alan kapsamında yetiştirilirler.

1.2. Çalgı Eğitimi (Instrument Education)

Mesleki müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan ve üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri, müzik öğretmenliği programı anabilim dallarında gerçekleştirilen çalgı eğitimi, müzik öğretmeni adaylarının ilerideki meslek yaşamlarına katkı sağlaması açısından son derece önemlidir.

"Çalgı eğitimi, öğrencinin müzikle içten bir bağ kurmasında, mesleki ve amatör müziğe yönelmesinde ve giderek müziği meslek edinmesinde bir yol olarak görülmelidir" (Özen, 1996: 20).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci; yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisinin düzeyini arttıracaktır. Ayrıca çalgı eğitimi yoluyla öğrenciler müziksel işitmelerini, yorumculuklarını ve müzikalitetlerini geliştirecekler, beraber müzik yapma yoluyla düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları edineceklerdir.

Uçan' a göre (1993: 11) ; müzik eğitimi yapılan hiçbir kurumda çalgı eğitiminden kaçınılamaz. Çünkü çalgı eğitimi, ister genel, ister özengen, ister mesleki amaçlı olsun her düzeyde yapılan müzik öğretiminin en önemli, en anlamlı boyutlarından biridir. Müzik öğretiminde çalgı öğretimi bazı durumlarda 'ana boyut', bazı durumlarda 'yardımcı boyut', bazı durumlarda 'tamamlayıcı - bütünleyici boyut', bazı durumlarda ise 'çeşitlendirici - zenginleştirici boyut' işlevi görür.

Müzik öğretmeni düzeyi ne olursa olsun çalgısını ders içinde şarkılara eşlik ederken, solfej öğretirken, eser tanıtırken estetik bir araç olarak kullanması gerekir. Öyleyse çalgı öğretiminin hem öğreti olarak hem de estetik olarak işlevleri var demektir (Say, 2001: 69).

Bayraktar'a (1989: 85) göre; müzik öğretmeni, eğitimciliğinin yanı sıra sanatçı kimliğiyle de öğrencilerini etkilemek zorundadır. Müzik öğretmeni, müzik sanatı adına elçilik yapacak kişidir. Bunun önemli bir yolu, bir ya da birkaç çalgıyı yeterince iyi çalabilmesine ve öğretebilmesine bağlıdır. Teknolojik gelişmeler göz önüne alındığında, tüm dünyada ve yurdumuzda en çok ilgi gören çalgılar klavyeli çalgılardır. Buna temel olarak da müzik öğretmenin öğreneceği temel çalgı piyano olmalıdır.

1.3. Piyano Eğitimi (Piano Education)

Piyano eğitimi, Türkiye' de güzel sanatlar liseleri, güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri, konservatuvarlar, üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dalları, müzik dersaneleri, özel dersler vb. aracılığı ile yapılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda çalgı eğitimi kapsamında yer alan piyano, ses sınırı genişliği sunan, perdelerinin sabit olmasından dolayı ses tutarlılığı zorluğu ve bozukluğu yaşanmadan çok sesli kulak eğitiminde rahatlıkla kullanılabilen, armonik eşlik çalgısı olması sebebiyle sınıftaki müzik eğitiminde müzik öğretmenin en büyük yardımcısı olan, zengin edebiyatı ile öğrencilerin zevk eğitimine imkan sağlayan bir çalgıdır. (Yönetken, 1996; 69)

Bu nedenle piyano, hem çalgı eğitiminin önemli bir alanını oluşturmakta hem de okul müzik eğitiminde araç olarak kullanılmaya en elverişli çalgı olarak nitelendirilmektedir.

Piyanonun müzik eğitimcisi yetiştirilmesinde önemli işlevleri bulunmaktadır:

- Temel müzik bilgileri ve becerileri kazandırmak amacıyla; seslerin belletilmesi ve birbirleriyle olan ilişkilerinin kavratılmasında, seslerin belli kurallar çerçevesinde oluşturduğu dizi, akor, arpej, modalite, tonalite vb. müziksel kavramların öğretilmesinde, müziksel işitme, müziksel bellek ve müziksel dikkat ile müzik tasarlama - doğaçlama ve yaratma yeteneklerinin geliştirilmesinde önemli bir çalgıdır
- Öğrencilerin solo, koro ve çalgı gruplarına ilişkin ezgilerinin eşliklerinin çalınmasında, ses araştırmalarının çalışılmasında, incelenen eserin istenilen tonal / makama transpoze (aktarım) edilerek seslendirilmesinde, orkestra ve koro çalışmaları için orkestra, koro partileri ve partitürlerinin indirgenerek çalınmasında piyano etkili bir çalgıdır.
- Öğrencileri müzik tür ve çeşit ve biçimleri hakkında bilgilendirmek amacıyla; müzik tarihinin çeşitli dönemlerine ilişkin müzik tür ve çeşitlerinden örnekler sunmada, Türkiye'de yaşayan müzik tür ve çeşitlerine ilişkin örnekler çalmada, öğrencilere öğretilen şarkıların çözümlemesinin yapılmasında piyano etkili bir eşlik, dinleti çalgısı ve eğitim aracıdır.
- Öğrencilere müzik dinleme zevki alışkanlığı ile müziksel beğeni kazandırma ve geliştirme (zevk eğitim) amacıyla; öğrencileri istekleri ve beklentileri doğrultusunda pop, caz, blues, folk, rock, banda, mehter, dini, Türk halk, Türk sanat müziklerinin uygun örneklerinin daha çekici ve etkili kılabilen bir çalgıdır.
- Solo, koro ve çalgı gruplarına yönelik parçaların eşliklerini, gösteri, dans gruplarının müziklerini, sergilenen şiir, toplu konuşma koroları, piyes, tiyatro vb. etkinliklerin fon müziklerini çalmak gibi kaçınılmaz bir görevi yerine getirmede piyano temelde vazgeçilmez bir çalgıdır (Özen, 1998; 29-30).

1988'den itibaren uygulanmakta olan müzik öğretmenliği lisans programına göre Piyano I., II. Ve III. sınıflarda her iki yarıyılta haftada iki saat okutulan bir derstir. Altı yarıyıl için yapılan ders tanımı şöyle ifade edilmektedir: "Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırmalar ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürünü ve okul müziğinde öğrenme ve öğretme tekniklerini kapsar" (http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/G-Cimen_2.pdf).

Piyano eğitiminde; belirli hedef davranışların kazanılması ve etkili öğrenmenin gerçekleşmesi için öncelikle bu sürecin planlanmış ve programlanmış olması, belli bir öğrenme gücüne sahip olması, öğretmenin önerilerini dikkate alarak belli bir beklenti düzeyinin olması, kendine ve öğretmene güvenmesi gerekmektedir.

Piyano çalma duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan psiko-motor bir davranış biçimidir. Psiko-motor davranışlar büyük ölçüde model alma ve doğru davranışların pekiştirilmesi yoluyla öğrenilir (Erden - Akman, 1985; 225).

Piyano çalma eyleminde de model olan bir öğretmen ve planlı bir eğitim vardır. Bu planlı eğitim sürecinde, kazandırılması hedeflenen becerilerin öğrenimi gerçekleştirilir. (Tufan, 2000; 106)

Her öğrencinin yetenekleri, ilgileri ve öğrenme hızı birbirinden farklı olduğu için piyano eğitimcisi; öğrencinin bu farklılıklarına uygun olan bir öğretim yöntemi izlemek durumundadır. Öğrencinin eksiklerini belirleyerek, o eksikliklerin giderilmesine yönelik çalıştırmalı, hatta bilinçli ve düzenli çalışma alışkanlığı kazandırılmalıdır.

Piyano derslerinde verilen ödevlerin nota, ritim, hız ve gürlük terim ve işaretleri açısından uygun olarak seslendirilmesinin yanı

sıra, parçanın müzikal yapısının da doğru olarak ortaya çıkarılması önem taşımaktadır. Ayrıca piyano derslerinde öğretmenler tarafından parçaların teknik problemlerinin çözümüne çok fazla zaman ayrıldığı ve müzikalitenin ihmal edildiği gözlemlenmektedir. Bunun nedeni genelde öğretmenin kafasında öğrencinin sergilediği performanstan çok onun parçasını çalarken yaptığı hataların düzeltilmesi düşüncesinin olmasıdır. Bu durum daha ilk derslerden öğrencilerin cesaretlerinin kırılmasına neden olur (Erçan, 2003; 212).

Agay'e (1981; 203) göre; öğretmenin, öğrencinin içindeki piyano çalmayla ilgili yeteneklerini ve müzikal ilgilerini bireysel olarak geliştirmesine imkan veren baskısız bir ortam oluşturması ve bunu sürdürülebilirliği önemlidir.

Müzik bir yaşam boyu süren beceridir. Bu nedenle öğrencilere yaşamları boyunca müzikten zevk almalarını sağlayacak beceriler kazandırmak öğretmenlere düşen en önemli görev olmalıdır. Piyano eğitimi sadece teknik beceriyi kapsamamalıdır. Teknik yeterlilik güzeli yaratmak için bir araçtır. Temelde öğrencilere kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerini sağlayacak müzikal davranışlar verilmelidir. Çünkü, öğretmen adayları mesleki yaşantılarında gerek sınıf içinde şarkı öğretiminde, öğretilen şarkılara eşlik etmede ve nota öğretiminde, gerekse ders dışı etkinliklerde piyanoyu yardımcı ve geliştirici araç olarak kullanacaklardır.

Öğretmen adaylarının etkili ve verimli bir eğitim sürecinden geçmeleri halinde, ilerideki mesleki çalışmalarında eğitim sistemine müzik eğitimi alanında önemli katkılarda bulunacakları açıktır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma, üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi müzik öğretmenliği anabilim dalında okuyan öğrencilerin, piyano eğitimindeki başarılarını olumlu veya olumsuz etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacını taşımaktadır.

Bu araştırma, müzik öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin piyano eğitimine ilişkin yaşadığı problemlerin anlaşılması ve bu problemlerin çözüm yollarının ortaya konulması bakımından önem taşımaktadır.

3. PROBLEM DURUMU VE ALT PROBLEMLER (PROBLEM SITUATION AND SUB-PROBLEMS)

Müzik öğretmenin temel görevi öğrencilerine ses, kulak ve beğeni eğitimi vermektir. Piyano, müzik öğretmenin tüm bu görevlerini gerçekleştirmesine yardımcı olabilecek en önemli meslek çalgısıdır. Yönetken'e (1952: 2) göre; sabit perdeli olması, ses sınırlarının genişliği, armonik-polifonik karaktere sahip, eşlik çalgısı olarak kullanıma uygunluğu, her çeşit çoksesli eserin çalınabilirliği, eser analizine elverişli olması bakımından piyano müzik eğitiminde, müzik öğretmenin kullanacağı temel çalgıların başında gelmektedir.

Bu çerçevede eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dalında okuyan müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri müzik öğretmenliği gerekleri doğrultusunda kullanmaları önemlidir.

Türkiye'deki eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında yeniden yapılanma çerçevesinde 1996-1997 eğitim öğretim yılından itibaren ortak program uygulanmaktadır. Bu programda piyano eğitimi üç yıl zorunlu son bir yıl ise bireysel çalgı eğitimi adı altında seçmeli ders olarak okutulmaktadır. 1. ve 2. sınıfta verilen temel piyano eğitiminin ardından, 3. sınıfta öğrencilerde belli bir teknik ve müzikal yapının

oturması beklenmektedir. Çünkü; 4. sınıfta piyano ana dal olarak seçilmediği takdirde, 3. sınıfta piyano dersi son bulmaktadır.

Müzik öğretmeni adayları için ilerideki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri en temel çalgının piyano olduğu düşünüldüğünde, 3. sınıfta alınan son piyano dersi, ileride karşılaşılabilecek problemlerin çözülmesi veya en aza indirilebilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Bu anlayışla araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur;

“İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretimde okuyan 3. Sınıf öğrencilerinin piyano eğitimindeki başarı durumları nedir?”

Problem cümlesinden hareketle aşağıdaki bazı alt problemlerin çözümüne de gerek duyulmaktadır:

- Piyano ders saatlerinin başarı durumuna etkisi ne ölçüdedir
- Müzik eğitimi bölümündeki piyano çalışma olanakları ne ölçüde yeterlidir?
- Öğrenciler piyanoda doğru çalışma tekniklerini ne ölçüde kullanmaktadır?
- Öğrenciler temel müzik kavramlarını inceleyip öğrenirken piyanoyu ne ölçüde kullanmaktadır?
- Piyano dersleri süresince, etkili ve verimli ne ölçüde yapılmaktadır?
- Piyano ders saati dışında öğrenciler ne ölçüde öğretim elemanından yararlanabilmektedir?
- Öğrenciler, müzik öğretmeni oldukları takdirde, piyanoyu ne ölçüde etkili ve verimli kullanabileceklerini düşünmektedir?
- Müzik eğitimi bölümü, piyano eğitimi için sağladığı eğitim araçları açısından ne ölçüde ihtiyacı karşılamaktadır?
- Piyano eğitiminde öğrencilerin başarılarını olumsuz yönde etkileyen faktörler nelerdir?

4. SINIRLILIKLAR (LIMITATIONS)

- Bu araştırma İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı ile
- Bu araştırma sözü edilen anabilim dalında I. ve II. Öğretimde okuyan altmış 3. sınıf öğrencisi ile
- Yüksek lisans programı içerisinde tez için ayrılan süre ile sınırlıdır.

5. YÖNTEM (METHOD)

5.1. Araştırmanın Modeli (Research Model)

Bu araştırma, betimsel bir araştırma olup, kaynak tarama ve anket veri toplama araçları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin piyano eğitimindeki durumlarını belirlemek amacıyla, örneklem olarak seçilen İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim dalında okuyan öğrencilere anket uygulanmış, böylelikle varolan durum saptanmış ve olması gereken durum belirlenmiştir. Her iki durum ile hedeflenen amaç arasındaki tutarlılık ve çelişkiler saptanarak, bunların giderilmesine ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

5.2. Evren ve Örneklem (Population and Sample)

Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik öğretmenliği anabilim dalında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar

Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında I. Ve II. Öğretimde okuyan altmış 3. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

5.3. Verilerin Toplanması ve Analizi (Analysis and Data Collecting)

Bu araştırma için gerekli olan veriler, ilgili kaynakların toplanması ve uygulanan ankette verilen cevapların alınması ile elde edilmiştir. Bu araştırmada anket, kaynak tarama ve belge tarama gibi veri toplama araçları ile elde edilip, veriler gruplandırılıp, nicelleştirilmiştir.

Anketler örneklem grubuna yönelik olarak formlar halinde düzenlenmiş ve 5'li likert (dereceleme ölçeği) tipli sorulardan oluşmuştur.

- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç
- Öğrencilere yönelik hazırlanan anket formları öğrencilerin;
- Kişisel bilgilerini,
 - Piyano eğitiminde başarılarını olumsuz yönde etkileyen temel sorunlara ilişkin görüşlerini almak üzere hazırlanmış sorulardan oluşturulmuştur.

Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistik yöntem ve tekniklere başvurulmasının yanında merkezi dağılım ölçülerinin yan dağılımları olarak frekans, yüzdelik ve oranların ortalamasından yararlanılmıştır.

6. BULGULAR VE YORUMLAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verilerden elde edilen bulgular tablo olarak sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

6.1. Öğrencilerin Görüşlerine İlişkin Bulgular (Evidences about Students' Opinions)

Tablo 1. Piyano ders saatlerinin başarı durumuna etkisine ilişkin yeterlilik durumu
(Table 1. Sufficiency situation about success of the time of piano lessons)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	3	10,71	3	10,32
Büyük ölçüde	10	35,70	14	48,16
Kısmen	12	42,84	8	27,52
Çok az	2	7,14	3	10,32
Hiç	1	3,54	1	3,44
Toplam	28	100	29	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi; piyano ders saatlerinin başarı durumuna, I.öğretim öğrencileri en yüksek oranla %42,84 ile kısmen, II. öğretim öğrencileri en yüksek oranla %48,16 ile büyük ölçüde etkisi olduğunu düşünmektedir. I.öğretim öğrencileri 17.00'a kadar, II. öğretim öğrencileri ise 17.00'dan sonra eğitim alabilmekte ve piyano dersi 2 saat 2 öğrenci olarak programlanmaktadır. Ders saatlerinin bu şekilde farklılaşmasının öğrencilerin başarıları üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, ders saatlerinden büyük ölçüde etkilenen grubun II. Öğretim öğrencileri olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Bölüm içindeki piyano çalışma olanaklarının yeterlilik durumu
(Table 2. Sufficiency situation of opportunity of piano studying inside department)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	2	7,14	1	3,44
Büyük ölçüde	5	17,85	9	30,96
Kısmen	12	42,84	11	37,84
Çok az	8	28,56	6	20,64
Hiç	1	3,54	2	6,88
Toplam	28	100	29	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi; müzik eğitimi bölümündeki piyano çalışma olanaklarının, I. öğretim öğrencileri en yüksek oranla %42,84 ile kısmen, II. öğretim öğrencilerinin en yüksek oranla %37,84 ile kısmen yeterli olduğu görüşündedir. Her iki öğretim öğrenci grubu da bu soruya aynı seçenekle cevap vermiş olsa da, I. Öğretimin çalışma olanaklarını daha yetersiz gördüğü, bunun sebebinin mesai saatleri içerisinde II. öğretim öğrencilerinin de piyano odalarını kullanması olarak düşünülmektedir. I. Öğretim öğrencileri saat 17.00’den itibaren bölümden ayrıldığından, II. Öğretim öğrencileri daha rahat çalışma olanağı bulmaktadır denilebilir.

Tablo 3. Öğrencilerin piyanoda doğru çalışma tekniklerini kullanma durumları

(Table 3. Situation of students’ using right studying techniques on piano)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	1	3,44
Büyük ölçüde	9	31,86	8	27,52
Kısmen	14	49,56	10	34,40
Çok az	4	14,28	8	27,52
Hiç	1	3,54	2	6,88
Toplam	28	100	29	100

Tablo 3’de görüldüğü gibi; öğrencilerin piyanoda doğru çalışma tekniklerini I.öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %49,56 ile kısmen, II. öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %34,40 ile kısmen kullandıklarını belirtmiştir. Bu durumda öğrencilerin piyanoda doğru, etkin ve verimli çalışma tekniklerinden kısmen bilgi sahibi oldukları söylenebilir. Bunun sebebinin, çalışılan eserlerin sadece deşifresi-notası üzerine odaklanması, zamanın verimli kullanımı üzerine düşünülmemesi, yönlendirilmemesi olarak düşünülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin temel müzik kavramlarını inceleyip öğrenirken piyanoyu kullanma durumları

(Table 4. Situation of students’ using piano when they analyse and learning basic music notions)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	2	7,14	1	3,44
Büyük ölçüde	7	24,78	9	30,96
Kısmen	11	39,27	13	44,72
Çok az	8	28,56	2	6,88
Hiç	-	-	4	13,76
Toplam	28	100	29	100

Tablo 4'de görüldüğü gibi; öğrencilerin temel müzik kavramlarını öğrenirken piyanoyu kullanma durumları, I. öğrencileri en yüksek oran olarak %39,27 ile kısmen, II. öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %44,72 ile kısmen olarak belirtmiştir. Bu durum piyanonun, öğrenciler tarafından, sadece kredisi ile alınan bir ders çalgısı olarak algılandığını düşündürmektedir. Bölüm derslerinde ana çalgı, müziksel işitme, koro, orkestra vb. piyano desteği alınarak çalışılabilecek birçok ders bulunmaktadır. Bu durumda öğrencilerin müzik alan derslerinde öğrendiklerini destekleyici enstrüman olarak piyanoyu kısmen kullandıkları söylenebilir.

Tablo 5. Piyano dersinin süresince etkili ve verimli değerlendirilme durumu

(Table 5. The situation of effective and productive evaluation along piano lesson)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	1	3,44
Büyük ölçüde	5	17,85	8	27,52
Kısmen	13	46,02	13	44,72
Çok az	8	28,56	5	17,20
Hiç	2	7,14	2	6,88
Toplam	28	100	29	100

Tablo 5'de görüldüğü gibi; piyano dersinin süresince etkili ve verimli değerlendirilme durumuna, I. öğrencileri en yüksek oran olarak %46,02 ile kısmen, II. Öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %44,72 ile kısmen katıldığını belirtmiştir. Bu durumda müzik eğitimi bölümünde yapılan piyano derslerinin, öğrenciler tarafından kısmen süresince ve verimli geçtiği söylenebilir.

Tablo 6. Piyano ders saati dışında öğrencilerin öğretim elemanından yararlanabilme durumu

(Table 6. The situation of students' enjoyment from lecturers out of lesson time)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	2	6,88
Büyük ölçüde	5	17,85	7	24,08
Kısmen	3	10,71	11	37,84
Çok az	13	46,02	3	10,32
Hiç	7	24,78	6	20,64
Toplam	28	100	29	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi; piyano ders saatleri dışında öğrencilerin öğretim elemanından yararlanabilme durumu, I. öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %46,02 ile çok az, II. öğrencileri en yüksek oran olarak %37,84 ile kısmen gerçekleştiğini belirtmiştir. Bu durumda öğrencileri ders saatleri dışında öğretim elemanlarından kısmen yararlanabildikleri söylenebilir.

Tablo 7. Öğrencilerin aldıkları piyano eğitiminin, müzik öğretmeni oldukları takdirde, piyanoyu etkili ve verimli kullanmaları bakımından yeterlilik durumu

(Table 7. Sufficiency situation of piano education that received by students on using piano effectively and productively when they become music teacher)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	F	%	f	%
Tamamen	-	-	1	3,44
Büyük ölçüde	9	31,86	11	37,84
Kısmen	11	39,27	8	27,52
Çok az	8	28,56	6	20,64
Hiç	-	-	3	10,32
Toplam	28	100	29	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi; öğrencilerin aldıkları piyano eğitiminin, müzik öğretmeni oldukları takdirde, piyanoyu etkili ve verimli kullanmaları bakımından, I.öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %39,27 ile kısmen, II. öğretim öğrencileri en yüksek oran olarak %37,84 ile büyük ölçüde yeterli olduğu görüşündedir. Bu durumda müzik eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerin müzik öğretmeni oldukları takdirde meslek çalgısı olarak piyanoyu büyük ölçüde yeterli kullanabilecekleri söylenebilir.

Tablo 8. Müzik eğitimi bölümünün, piyano eğitimi için sağladığı eğitim araçlarının ihtiyacı karşılaması bakımından yeterlilik durumu

(Table 8. Sufficiency situation of music education department about education tools for piano education regarding to meet the need)

Düzeyler	I. öğretim		II. öğretim	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	-	-
Büyük ölçüde	4	14,28	2	6,88
Kısmen	7	24,78	11	37,84
Çok az	4	14,28	11	37,84
Hiç	13	46,02	5	17,20
Toplam	28	100	29	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi; müzik eğitimi bölümünün, piyano eğitimi için sağladığı eğitim araçlarının karşılaması bakımından yeterlilik durumunu, I.öğretim öğrencileri en yüksek oranla %46,02 ile hiç; II. öğretim öğrencileri en yüksek oranla %37,84 ile çok az ve kısmen olarak belirtmiştir. Bu durumda piyano eğitimi için sağlanan eğitim araçlarının çok yetersiz olduğu, eğitimi destekleyici materyallerin (özellikle metod, kitap, cd gibi kaynakların) bölüm içinde ulaşılabilir bir şekilde yer almasının sağlanması gerektiği söylenebilir.

Araştırmada uygulanan anketin 9. maddesi açık uçlu bir önerme olarak, öğrencilerin, piyano eğitiminde başarı durumlarını olumsuz yönde etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu görüşler araştırmacı tarafından düzenlenmiş, aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

6.2. Piyano Eğitiminde Başarıyı Olumsuz Etkileyen Faktörlere İlişkin Öğrenci Görüşleri (The Opinion of Students About Factors on Piano Education Which Effects Students Success Negatively)

- Piyano dersleri süresince yapılmıyor
- Piyano öğretim elemanı sayısı yetersiz.

- Ders başarısı not tehdidiyle sağlanmaya çalışılıyor.
- Meslek çalgısı olarak piyano düşünüldüğünde, aldığımız piyano eğitimi bunun için yetersiz.
- Piyano çalışma odaları yetersiz. Piyano akortsuz ve bakımsız.
- Öğretim elemanları verdikleri ödevler hakkında açıklama yapmıyorlar.
- Piyano dersi dışında öğretim elemanından yararlanamıyorum.
- Piyano dersinin blok iki saat yapılması konsantrasyonu etkiliyor.
- Teknik anlamda yeterince ilgilenilmiyor, sadece ödev verilen eserler dinlenilip geçiliyor.
- Öğretim elemanları arasında eğitim anlayışı olarak farklılıklar var. Ortak bir eğitim programı veya sistemi uygulanmıyor.
- Öğretim elemanları ile rahat iletişim kuramıyoruz.
- Piyano dersi sınavlarının komisyon tarafından yapılması, başarı kaygısını arttırıyor.
- Sık sık öğretim elemanı değişikliklerinin yaşanması.
- Piyano eğitimi için yeterli kaynak bulunmuyor.
- Piyano eğitimine geç yaşta başladığımız için teknik çok fazla problem yaşıyoruz.
- Piyano çalışmaya öğretim elemanları tarafından teşvik edilmiyoruz.
- Piyano başlangıç temeli sağlıklı verilemiyor.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLISION AND RE COMMENDATIONS)

Bu bölümde, önceki bölümde sergilenmiş olan bulgular ve yorumlara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar ile bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

7.1. Sonuçlar (Conclision)

- Bu araştırmada örneklem grubunun bir kısmını oluşturan 57 üçüncü sınıf öğrencisinin %49,12 ile 28 kişi I. öğretim öğrencisi, %50,87 ile 29 kişi II. öğretim öğrencisidir.
- Müzik eğitimi bölümüne girmeden önce I. öğretim öğrencilerinin %92,85'i, II. öğretim öğrencilerinin %86,20'nin piyano eğitimi almadığı saptanmıştır.
- I. öğretim öğrencileri piyano ders saatlerinin başarı durumunu kısmen, II. öğretim öğrencileri ise büyük ölçüde etkilediği görüşündedir. II. öğretim öğrencilerinin saat 17.00'dan sonra piyano dersi yapılıyor olması başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir denilebilir.
- Müzik eğitimi bölümünde piyano çalışma olanaklarının her iki öğretim çeşidi için kısmen yeterli olduğu söylenebilir.
- Piyanoda doğru çalışma tekniklerinden, öğrencilerin kısmen bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir.
- Öğrencilerin temel müzik kavramlarını öğrenirken piyanoyu kullanma durumlarının kısmen olduğu saptanmıştır.
- Araştırmaya katılan öğrenciler piyano derslerinin kısmen süresince etkili ve verimli yapıldığı görüşündedir.
- Ders saatleri dışında öğretim elemanlarından I. öğretim öğrencilerinin çok az, II. öğretim öğrencilerinin kısmen yararlanabildiği tespit edilmiştir.
- Öğrenciler, aldıkları piyano eğitiminin müzik öğretmeni oldukları takdirde, okul şarkılarına eşlik edebilme davranışı

bakımından I. öğretim kısmen, II. öğretim büyük ölçüde yeterli oldukları görüşündedir.

- Müzik eğitimi bölümünün piyano eğitimi için sağladığı eğitim araçlarının çok az olduğu saptanmıştır.

7.2. Öneriler (Re Commendations)

Bütün bunlar ışığında, müzik eğitimi bölümünde verilen piyano eğitimin, belirlenen piyano dersi programı çerçevesinde, istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir.

- Piyano çalışma olanaklarının bölüm içinde sınırlı olması, dersin gerektirdiği bilgi ve becerilerin kavranması ve de pekiştirilmesi bakımından yetersiz olmaktadır. Her öğrencinin piyano sahibi olabilmesi kuşkusuz beklenemez. Fakat sınırlı sayıda varolan, maddi engellerden kaynaklanan bakımsız, akortsuz piyanoların öğrencilerin başarısında olumsuz etki ettiği söylenebilir
- Piyano çalışmalarında zamanı etkili ve verimli bir şekilde kullanmaya daha çok önem verilmelidir. Bu durumun gerçekleşmesi için öğretim elemanın, çalışma sürecinde karşılaşılabilecek problemler hakkında öğrenciyi bilgilendirmesi, çalışılacak eserin gerekli teknik- armonik analizlerini yapması, defre çalışmaları yaptırması, öğrenci kadar kendisinin de aktif bir çalışan olarak ders içinde yer alması gerektiği ve böylelikle piyanoyu nasıl çalışacağı konusunda bilgi sahibi olan öğrencinin başarıya ulaşmasında büyük etkisi olacağı söylenebilir.
- Piyanonun, performans gerektiren bir ders olduğu düşünüldüğünde ders programı saatlerinin öğrenci ve öğretmen üzerine etkili olduğu düşünülmektedir. II. öğretim öğrencileri ile saat 17.00'dan sonra ders yapılması zorunluluğu öğrencilerin ders içi başarılarını olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir. Özellikle öğretim elemanı sayısının yetersiz olmasından dolayı, haftalık ders yükü 40 saati aşan öğretim elemanlarının ders içi performansının düşmesi, ders dışında öğrencilerin çalışmalarını takip edememesi ve de bireysel gelişimi için zaman ayıramamasının eğitim sürecinin verimliliğini azalttığı söylenebilir.
- Müzik eğitimi bölümünde verilen piyano eğitiminin hedef ve amaçları öğrencilerin gelecek meslek yaşamları düşünülerek oluşturulmalıdır. Öğrencilerin çalgıya başlama yaşı dikkate alınarak, müzik öğretmenliğinin ana hedefleri doğrultusunda, diğer alan dersleri ile eş zamanlı, eğitim müziği dağarcığını içinde barındırabilen, öğretmenlik mesleğinde kullanımı düşünülerek gerekli beceriler kazandırmayı planlayan bir piyano eğitim programının oluşturulması gerektiği söylenebilir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Ağay, D., (1981). Teaching Piano. New York: Yorktown Music Pres.
2. Bayraktar, E., (1989). Müzik Öğretimi ve Sorunları. Türk Eğitim Derneği VII. Öğretim Toplantısı Panel ve Bildiriler. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
3. Bilgin, S., (1998). İlköğretim Okulları 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Çıkmış Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Doktora Tezi)
4. Boydaş, N., (1997). Eğitim-Sanat İlişkisi. Eğitim Bilime Giriş. Ankara: Gazi Kitabevi Yayınları, 169.

5. Çimen, G., (2004). Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyum Bildirisi, Isparta.
6. Ercan, N., (2003). Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Kazandırılması Açısından Genel Yaklaşımlar. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildirisi, Malatya: 212.
7. Fischer, E., (1993). Sanatın Gerekliliği. Ankara: Verso Yayınları.
8. Güdek, B., (2004). T.C Üniversiteleri Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü ve Konservatuar Müzikoloji Bölümü Öğretim Elemanları İle Son Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimine İlişkin Görüşleri. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
9. Kivrak, İ., (2003). Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildirisi, Malatya: 209.
10. Karasar, N., (2002). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınları.
11. Nalbantoğlu, H. Ü. , (1995). Çağdaş Yaşam ve Çağdaş Sanat Üzerine Heidegger'den Bir Dolanım. Defter Dergisi (8), 33-38.
12. Özen, M., (1998). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyano Müzik Öğretmenliğinin Gerekliliği Doğrultusunda Kullanma Becerileri. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Doktora Tezi)
13. Özen, N., (1996). Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimini Önemi. Filarmoni Sanat Dergisi(138), 20.
14. Say, A., (2001). Müzik Öğretimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
15. Tanriverdi, A., (1997). Güzel Sanatlar Eğitiminde Müzik Eğitimi Bakış ve Müzik Eğitimi İçerisinde Çalgı Eğitiminin Toplumsal Boyutu. Filarmoni Sanat Dergisi. (142), 21.
16. Tufan, S., (2000). Piyano Eğitiminde Performansın İzlenmesi ve Önemi. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.(3), 106.
17. Uçan, A., (1997). Müzik Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 30-33-175.
18. Yönetken, H.B., (1952). Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri. Müzik Görüşleri. (36), 2.